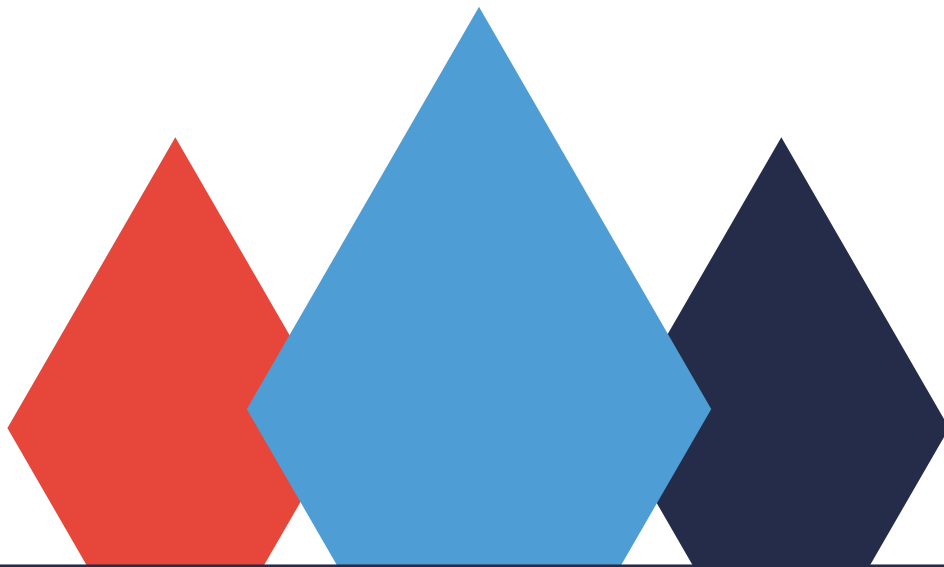

ØKT 8

GUDSTJENESTEN

VÆR DEG SELV.
STÅ OPP FOR ANDRE.

ØKT 8 GUDSTJENESTEN

I løpet av konfirmantåret var deltakerne på mange gudstjenester, og ble kjent med konseptet. Men hva kan gudstjenesten lære oss om god ledelse? Målet for denne økta er at deltakerne opplever gudstjenesten som et sted som forteller dem noe viktig om hvordan være en god leder – og et godt menneske.

Ledelsesfaglige innsikter

- De fem tingene en leder trenger å si for å lykkes
- Gudstjenesten som ressurs for refleksjon over ledelse

BIBELTEKST

Fortellingen om Bartimeus
Englene på Betlehemsmarken

TIDSBRUK

Innledning	20 minutter
Gudstjenestens deler	90 minutter
Pause	10 minutter
Planlegg en gudstjeneste	20 minutter
Avslutning	10 minutter

INNLEDNING TIL TEMA

FORMIDLING

Liker du å gå på gudstjeneste? Som ungdomsledere i kirka er det bra å ha et godt forhold til gudstjenesten. Gudstjenesten er stedet der fellesskapet samles om troa på Jesus – og i hver av gudstjenestens deler blir vi minnet om noe viktig i livet. Kristne har i nesten 2000 år møttes til gudstjeneste for å styrke troslivet og få inspirasjon til å leve. I denne økta skal vi fokusere på hva gudstjenesten kan lære oss som ledere.

Det er blitt sagt at en god leder er en som alltid husker å bruke disse fem ordene:

Hei – unnskyld – takk – hjelp – hadet

På mange måter er det akkurat det vi øver på når vi går til gudstjeneste. Gjennom gudstjenestens liturgi – altså ordningen for gudstjenesten – går vi gjennom forskjellige deler som tar opp disse ordene. Gudstjenesten er på en måte en fortelling om livet, og når den lille timen er over, har vi blitt utfordret til å tenke gjennom hvordan vi lever.

SE INTROFILMEN

<https://youtu.be/-EWLpgWexhY>

(link til filmen ligger også inne i PowerPointen)

SPØRSMÅL TIL REFLEKSJON

Kjenner du deg igjen i filmen? Hvorfor? Hvorfor ikke?

Opplever du at gudstjenesten taler til følelsene dine, at du får uttrykke deg?

Har du noen gang opplevd en fin gudstjeneste?

Hva gjorde den fin?

DEL 1 – GUDSTJENESTENS DELER

(legg inn pause hvor nødvendig)

En gudstjeneste består av faste deler. Skal vi nevne dem fort, ser de sånn her ut: Nådehilsen, Syndsbekjennelse, Kyrie, Gloria, Orddelen, Forbønn, Nattverd, Velsignelse, Utsendelse. (Syndsbekjennelsen kan også komme under forbønnen.)

Men om vi skulle forklart hva delene egentlig handler om, kunne vi sagt at delene heter:

Hei, Unnskyld, Hjelp meg, Takk, La oss snakke om det, La oss reflektere og legge det fram for noen, La oss dele måltid, La oss ønske hverandre godt og sende hverandre hjem.

I det som nå følger, skal vi gå gjennom hver del.

NÅDEHILSEN – 10 MINUTTER

Gå sammen to og to. Hils på hverandre og ønsk samtidig noe godt for den andre. Prøv å finne noe ekte, noe du faktisk ønsker for den andre.

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

Hvordan følte det å hilse på den andre på den måten?

Hva tror gjør med et miljø om lederen hilser ordentlig på alle?

POENG TIL OPPSUMMERING:

Gudstjenestene begynner med samlingsdelen. Da sier presten gjerne: «Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.» Dette kalles nådehilsen. Hver gudstjeneste starter med at vi ønskes nåde og fred. Nåde er å få en ny sjanse. Fred er nødvendig for å leve gode liv. For en leder er det avgjørende å se dem man er leder for. Som leder er man et forbilde, og det å få oppmerksomhet fra sin leder, kan være motivasjonen man trenger for å gjøre oppgavene sine godt. Nådehilsen i gudstjenesten lærer oss som ledere å hilse dem vi er leder for, og ønske dem godt.

SYNDSBEKJENNELSE – 10 MINUTTER

Å bli voksen handler om å våge å innrømme sine feil, ta dem på alvor og lære av det som gikk galt. I ledelsesfag snakker man gjerne om autentisk ledelse, som handler om å bygge legitimitet hos dem man leder ved å være ærlig om hvem man er og hva man får til og ikke.

Oppgave: Gå sammen to og to igjen. Fortell om en gang du ba om unnskyld for noe. Hvordan følte det å be om unnskyldning? Hva førte unnskyldningen til?

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

Hvorfor er det viktig å be om unnskyldning?

Hva tror gjør med et miljø om tør å innrømme at hun eller han har gjort noe galt og unnskyldt?

POENG TIL OPPSUMMERING

I hver gudstjeneste bekjenner vi våre synder, når vi framsier syndsbekjennelsen i kor. Dersom vi skal kunne ha ekte og nære forhold til Gud og våre medmennesker, må vi våge å innrømme det som ikke er bra. Etter syndsbekjennelsen framsier ofte presten det vi kaller tilsigelsesord. Det er ord som forteller oss om tilgivelse for det vi har gjort. Ved å bekjenne og få tilgivelse, kan vi starte på nytt, hver uke. Som ledere kan vi skape større rom for at alle kan være seg selv, om vi våger å bekjenne når vi gjør noe galt. Og vi kan være de første som tilgir når andre innrømmer og beklager sine feilgrep.

KYRIE – 10 MINUTTER

Gå sammen to og to. Enten de samme parene, om de fungerer godt, eller i nye. Oppgave: Ta hvert deres ark og en penn. Skriv en klage. Du kan godt bare skrive stikkord. Finn et eller annet du virkelig synes er galt i verden og skriv det ned. Si noe om hvorfor det er galt. Dette er din klage til Gud! Hva vil du si? Fremfør klagen din for din partner.

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

Hvordan føles det å klage?
Hvorfor tror du det er viktig å klage når noe plager deg?

POENG TIL OPPSUMMERING

I gudstjenesten synger vi Kyrie eleison, som betyr «Herre, ha barmhjertighet med meg!» Sangen har sin bakgrunn i fortellinga om den blinde mannen Bartimeus i Bibelen. Det står i Markusevangeliet:

De kom til Jeriko, og da Jesus dro ut av byen sammen med disiplene og en stor folkemengde, satt en blind mann ved veien og tigget. Han het Bartimeus, sønn av Timeus. Da han hørte at det var Jesus fra Nasaret som kom, satte han i å rope:

«Jesus, du Davids sønn, ha barmhjertighet med meg!»

Mange snakket strengt til ham og ba ham tie, men han ropte bare enda høyere:

«Du Davids sønn, ha barmhjertighet med meg!»

Da stanset Jesus og sa:

«Be ham komme hit!»

De ropte på den blinde og sa til ham:

«Vær ved godt mot! Reis deg! Han kaller på deg.»

Mannen kastet kappen av seg, sprang opp og kom til Jesus.

«Hva vil du jeg skal gjøre for deg?» spurte Jesus.

Den blinde svarte:

«Rabbuni, la meg få synet igjen!»

Da sa Jesus til ham:

«Gå du! Din tro har frelst deg.»

Straks kunne han se, og han fulgte Jesus på veien.

Når vi synger kyriei gudstjenesten, er det vårt felles klagerop til Gud. Vi tror at Gud stopper opp og hører våre klager. Som ledere er det vår oppgave å lytte når dem vi er ledere for, klager på noe som ikke er som det skal. I ledelsesfag snakker vi gjerne om Radical Candor – radikal oppriktighet. Når vi våger å gi ærlige tilbakemeldinger, og vi er lydhøre for andres tilbakemeldinger til oss, kan ekte forandring skje. Men husk reglen fra Leder på leir-økta: Man gir kritikk i en-til-en-samtaler. Man kan gi ros foran alle.

GLORIA – 7 MINUTTER

Like viktig som å klage, er det å feire når noe går bra, og å takke når noen hjelper deg.

Oppgave: Gå rundt i rommet, og stopp opp jevnlig og gi en annen person et kompliment. Når man får et kompliment, prøv å gi et tilbake. Hvis det er noen i rommet du vil takke for noe, gå bort til dem og takk dem for det.

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

Hvorfor tror dere det er viktig å feire og takke?

Hvem var det du gav komplimenter? Folk du allerede kjente, eller folk du ikke kjenner så godt også?

POENG TIL OPPSUMMERING

I gudstjenesten synger vi Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker som Gud har glede i. Den sangen kalles gloria, som betyr «Ære være», og er et sitat fra juleevangeliet. Når englene synger for gjeterne på Betlehemsmarken, synger de denne teksten, ifølge Lukasevangeliet.

For en leder er det kjempeviktig å gi ros til dem man er leder for. Å for ros fra lederen sin gir motivasjon og støtte til å løse oppgavene man står i. Men som leder må man passe ekstra godt på at man ikke glemmer noen når man gir ros: Hvem får æren når det går bra? Er det noen som virkelig trenger å bli sett for sin innsats nå? Gloria minner oss på feire det som går bra, og gi ros til dem vi leder.

ORDDELEN – 15 MINUTTER

En viktig oppgave for en leder er å gi gode svar til noen viktige spørsmål: Hvorfor er vi her? Hvordan kom vi hit? Og hvor går veien videre? For å svare på dette må man bruke ord. Finne tilbake til historien til organisasjonen, menigheten eller selskapet man er en del av. Så må man fortelle fortellinger, som sier noe om disse store spørsmålene. En hovedleders oppgave er å binde sammen fortid, nåtid og framtid, og inspirere dem man skal lede gjennom å formidle hvorfor det man gjør er viktig.

OPPGAVE

Gå sammen to og to. Fortell den andre om en fortelling som virkelig har grepet deg. Det kan være en film, en bok, en sann fortelling om en person, eller noe annet. Fortell kort, og bytt på, så begge får fortalt.

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

Hvorfor tenker dere det er viktig at vi forteller fortellinger?

Har du kjent at du ble berørt av en fortelling du hørte i kirka en gang?

POENG TIL OPPSUMMERING

I gudstjenesten kommer orddelen midt i. Der leser vi bibeltekster, som oftest fortellinger, før predikanten hjelper oss å reflektere over dem. Orddelen er der predikanten får sjansen til å si noe om hvorfor vi er der, og hva vi jobber mot. Prekenen binder sammen fortid og nåtid, og tar sikte på å hjelpe oss å finne mening i livet og i det å være med i kirka.

FORBØNN – 8 MINUTTER

I 2014 ville forskere på Harvard Business School i USA forske på verdien av refleksjon. En gruppe ansatte på et call center i India ble delt i to: En gruppe fikk i oppgave å reflektere et kvarter på slutten av hver dag. Tenke over hva som hadde gått bra, hva som ikke gikk bra, og hva de kunne lære av det. Den andre gruppen fikk ikke denne beskjeden. Da testperioden var over, hadde de som reflekterte 15 minutter på slutten av hver dag, prestert 22,8% bedre enn de andre kollegene.

OPPGAVE

Gå sammen to og to. Tenk gjennom en dag denne uka. Fortell om denne dagen til partneren din; hva gikk fint denne dagen? Og hva gikk ikke så bra? Hva kan du lære av det som skjedde den dagen?

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

Hender det du setter av tid i hverdagen til å reflektere over livet ditt?

Hva tenker du man kan få ut av å tenke gjennom valgene man har tatt?

POENG TIL OPPSUMMERING

I gudstjenesten har man forbønn. Noen ganger leses bønner høyt, andre ganger har mann bønnvandring og tenner lys og er mer stille. Forbønnen er refleksjonens rom i gudstjenesten. Det er der man kan legge fra seg ting man tenker på, og lære av det som har skjedd. I forbønnen stiller vi oss foran Gud og ber om hjelp til å leve gode liv. I lyset fra Gud, ser vi ofte våre egne liv på nytt. Det kan inspirere oss til å leve annerledes og gjøre gode valg.

NATTVERD – 10 MINUTTER

Som leder har man ansvar for et fellesskap. Hvem inkluderer vi, og hvilke roller spiller vi i fellesskapet? Klarer man å skape et fellesskap der alle føler seg inkludert, vil alle bidra mer. Faller noen utenfor, lider hele fellesskapet.

OPPGAVE

Lek molekylleken! Molekylleken krever litt gulvplass. Alle går fritt rundt på gulvet. Lederen roper så ut et tall – antall atomer som skal være i molekylet som deltakerne så skal lage. Roper lederen «4!», skal alle danne grupper på fire personer, også videre. Gjør dette en stund. Til sist roper lederen ut tallet som tilsvarer så mange som dere er i rommet. Da må alle inkluderes i et fellesskap.

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

*Var det noen som ikke fikk blitt med i noen grupper underveis i leken? Hvordan følte det?
Hvordan kan man sørge for å skape fellesskap som inkluderer alle?*

POENG TIL OPPSUMMERING

I gudstjenesten er nattverden det store fellesskapsstedet. Nattverden deles ofte ut ved en alterring, formet som en halvsirkel – tanken er at den andre halvsirkelen består av alle kristne til alle tider, at i nattverden blir vi del av et fellesskap som bryter gjennom både tiden og grenser mellom land. I noen kirker i verden kan du faktisk miste medlemskapet ditt om du ikke går til nattverd – fordi det å ikke gå til nattverd er det samme som å stille seg utenfor fellesskapet.

I nattverden samles vi om brød og vin, til et fellesskap der vi tror Gud er tilstede sammen med oss, slik Jesus lovet det skjærtorsdag kveld. I kirka er vi et fellesskap der alle har plass.

VELSIGNELSE OG UTSENDELSE – 10 MINUTTER

I begynnelsen øvet vi oss på å si hei og ønske noen godt. En god leder sier også «hadet», og ønsker folk godt på veien videre. I USA avslutter presidentene sine taler med «God bless you, and God bless America.» Det er en påminnelse om at man ønsker hverandre Guds velsignelse på veien videre. Oppgave: Gå sammen to og to. Si hadet til hverandre, men legg til et ønske for den andre for tida som ligger foran dem. Legg også til en oppfordring om noe godt de kan gjøre før dere sees igjen.

Eksempel: «Hadet! God helg! Vær snill mot søsteren din i helga!»

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

Hva var det dere ønsket for hverandre?

Er det en oppfordring du kommer til å ta?

Hva skjedde når man utvidet avskjeden med en lykkeønskning og en oppfordring?

POENG TIL OPPSUMMERING

Hver gudstjeneste avsluttes med at presten lyser velsignelsen over alle. Det er et ønske om at Gud skal gå med oss i tida som ligger foran. Til sist framsies utsendelsen: Gå med fred, og tjen Herren med glede. Vi blir ønsket godt, men samtidig sendt ut i verden med en oppfordring om å være tjenere. Det fungerer som en påminnelse om oppdraget vårt. Gode ledere ønsker dem de leder alt godt. En oppfordring til å gjøre noe godt idet man går ut i verden hjelper oss å gå fra hverandre med løftet hode – minnet om vårt oppdrag.

OPPSUMMERING – 2 MINUTTER

En god leder kan altså bruke fem ord:

Hei – unnskyld – hjelp – takk – hadet

I hver gudstjeneste øver vi oss på å si det samme. Vi stiller oss foran Gud og deltar i et fellesskap der vi hilser hverandre, ber om tilgivelse for det gale vi har gjort, klager og takker for verden, ber om hjelp og ønsker hverandre farvel. Som ledere og mennesker lærer gudstjenesten oss hvordan vi bør leve. Hvordan vi bør oppføre oss for å få gode liv, gode fellesskap og gode venner.

PAUSE

DEL 2 – PLANLEGG EN EGEN GUDSTJENESTE

I denne delen skal vi planlegge en gudstjeneste. Vi oppfordrer til at en gudstjeneste legges inn i programmet i forbindelse med siste økt på MiLK, slik at man kan gjennomføre gudstjenesten man planlegger. Her er det en fordel om dette ikke er en forordnet gudstjeneste, så man står fritt til å lage en gudstjeneste uavhengig av menighetens vedtatte liturgi.

Del gruppa inn i 8 grupper. Hver gruppe skal ta ansvar for en del i gudstjenesten hver:

Våg å spørre som jenta i filmen: Hvordan ville en drømmegudstjeneste være. Gi gruppene i oppgave å lage sin egen vri på hvert ledd:

- » Nådehilsen– skal være en velkomst og gode ønsker for alle
- » Syndsbekjennelse– skal gi en anledning til å bekjenne det man har gjort galt og få høre ord om tilgivelse
- » Kyrie– skal være menighetens mulighet til å klage og å be Gud om å se til oss
- » Gloria– skal være en mulighet for å takke Gud for alt det gode i verden
- » Orddelen– skal si noe om hvorfor vi er samlet i kirka, hva som er budskapet vårt. Dette skal være helt kort, og bør ikke være mer enn fire-fem minutter
- » Forbønn– skal være en mulighet til refleksjon over livet, i Guds nærvær
- » Nattverd– skal være fellesskapsarenaen. Her må noen ting ligge fast med tanke på liturgi, men hvordan skal man sitte/stå og motta nattverd? Hva slags brød skal man spise? Synger man noe underveis? Hvem deler den ut?
- » Velsignelse og utsendelse– dette skal være en avskjed, som inkluderer ønsket om Guds velsignelse og en oppfordring å ta med seg på veien ut

Dersom man har stor nok gruppe, kan man også dele inn en gruppe som får ansvar for å velge ut noen salmer eller annen musikk til å synge eller spille av innimellom noen av delene. Her bør kurslederen være med og sørge for at helheten i gudstjenesten blir god. Om man ikke har stor nok gruppe til å dele i ni, kan kursledelsen velge ut musikken.

Legg vekt på at hver del ikke skal ta lang tid.

AVSLUTNING

Se filmen om igjen om dette er naturlig og dere har tid til det.

REFLEKSJONSSPØRSMÅL

Tenker dere annerledes om hva en gudstjeneste er nå?

Hva tenker dere om gudstjenesten dere nå har planlagt?

Økta avsluttes med at at man lyser velsignelsen over hverandre:

Velsign oss, Gud Fader.

Velsign oss, Guds sønn.

Velsign oss, Guds hellige ånd.

Amen.